

ZADANIA I MATERIAŁY DLA SEMESTRÓW 6A, 6B

Poczytajcie sobie, może się przyda:

➤ **Co warto wiedzieć o dramacie „Tango”, czyli trzy zagadnienia, które maturzysta powinien znać:**

- 1. Tango to przykład parodii dramatu rodzinnego.** Akcja utworu opiera się na charakterystycznym dla tego gatunku schemacie konfliktu pokoleń z tym że role postaci uległy odwróceniu. Rzecznikiem buntu jest tu owszem młode pokolenie ale bunt wymierzony zostaje nie przeciwko konserwyzmowi i zacofaniu starszego pokolenia, lecz wręcz przeciwnie - przeciwko jego nowoczesności i manifestowanej ostentacyjnie swobodzie obyczajowej. Rodzice i dziadkowie Artura nie mieszczą się w żadnej mierze w powszechnie przyjętych stereotypach. Babcia w trampkach i bejsbolówce, wyzwolona matka zdradzająca męża ze służącym, ojciec niepoprawny artysta - eksperymentator w rozpiętej pidżamie symbolizują starsze pokolenie, które złamało wszelkie normy i konwencje. Syn Artur przeciwnie - pragnie ładu i przywrócenia zasad. Przejmuje funkcje wychowawcze wobec dorosłych ludzi – to on wychowuje i walczy z wszelkimi przejawami kontestacji rodziców i dziadków. Zatem role w dramacie zostały odwrócone, tradycyjny schemat sparodiowany, bohaterowie poddani mechanizmom groteski i absurdu.
- 2. Utwór Mroźka jest tekstem o charakterze parabolicznym.** Rodzina to pretekst, aby pokazać coś znacznie bardziej poważnego i ogólnego w swojej ostatecznej wymowie. Bieg wydarzeń obfitujący w nagłe zwroty akcji i tragikomiczne spięcia nie służy jedynie zabawie ale ilustruje uniwersalne prawa historii. Ukazuje jak z chaosu porewolucyjnego, który „odziedziczył” Artur po rewolucji rodziców, może wyłonić się niebezpieczna, budząca grozę, totalitarna siła. Uosabia ją Edek - pogromca sięgającego po „ rząd dusz” Artura. Triumfuje w ostatniej scenie dramatu, tańcząc z wujem Eugeniuszem tango La Cumparsita. Tańczy w przyciasnej marynarce Artura, a więc do roli dyktatora nie dorasta, a jednak wyraźnie daje wszystkim do zrozumienia, kto teraz rządzi. Taniec Edka to oznaka zwycięstwa dyktatorskiej władzy, zapowiedź „rządów chama” podbudowanych tanią, masową kulturą a przede wszystkim opartych na mocnych piętach. Dramat zawiera zatem wyraźne przesłanie ideologiczne: ostrzega przed zagrożeniami, jakie niesie ze sobą każda rewolucja. Swoboda, nieograniczona wolność, brak konwencji to piękne i wygodne ale do czasu. Niekontrolowane prowadzą do chaosu i anarchii a stąd już tylko krok, by obudziły się demony i zatriumfowali tacy jak Edek.
- 3. Tango nosi znamiona eksperymentu teatralnego, jest utworem ukształtowanym według kanonów dramatu awangardowego.** Mieści się w konwencji groteski, farsy, parodii. Realistycznie zarysowana akcja potwornieje i zmierza do absurdu. Elementy komiczne splatają się z tragicznymi, na przykład śmieszne wypowiedzi stają się komentarzem tragicznych sytuacji (śmierć Artura: *Nie bójcie się byle cicho siedzieć, nie podskakiwać...*), styl wysoki miesza się z niskim (*Stomil się zapiął, Nowe życie przed nami*), podniosłość wydarzenia nie koresponduje ze sposobem zachowania postaci (przygotowania do ślubu, eksperyment teatralny Stomila, taniec Edka). W efekcie dzięki przerysowaniom i wyostreniom rodzi się rzeczywistość zdeformowana, błazeńska, karykaturalna ale groźna w swojej wymowie. *Dzisiaj tylko farsa jest możliwa* – skonstatuje Stomil, sugerując, że jedynie prowokacyjna estetyka jest w stanie oddać obraz świata, który „ wypadł z formy”.

- **Przeczytajcie *Kartotekę* i informacje o utworze w podręczniku.
Spróbujcie rozwiązać test ewaluacyjny dotyczący *Kartoteki* i teatru absurdu:**

W dramacie absurdu można zaobserwować następującą właściwość dialogów:

- poszczególne człony dialogu pozostają ze sobą w związku emocjonalnym i logicznym
- poszczególne człony dialogu pozostają ze sobą w związku logicznym, ale nie emocjonalnym

poszczególne człony dialogu nie pozostają ze sobą w związku logicznym i emocjonalnym

Wskaż zdanie fałszywe:

- Tradycyjna forma dramatyczna nie jest funkcjonalnym sposobem opisu współczesności
- W dramacie tradycyjnym mamy akcję rozumianą jako ciąg przyczyn i skutków

W dramacie klasycznym świat przedstawiony był groteskowy

- Wskaż zdanie prawdziwe:**

- Świat przedstawiony w *Kartotece* nie zawiera wszystkich koniecznych elementów, co jest typowe dla współczesnego dramatu
- Świat przedstawiony w *Kartotece* nie jest analogiczny względem rzeczywistego, w ten sposób możliwe jest przekazanie określonych idei
- Świat przedstawiony w *Kartotece* w całości jest tak budowany, by stanowił aluzję do tragedii greckiej, ponieważ celem autora było łamanie konwencji literackich

Dramat Tadeusza Różewicza "Kartoteka" powstał w latach:

1945-1946

1958-1959

1969-1970

Główny bohater urodził się w roku:

1920

1930

1940

Bohater dramatu Różewicza to:

- postać analogiczna względem rzeczywistości
- postać będąca współczesnym odpowiednikiem tzw. Kaźdego z moralitetu średniowiecznego
- postać złożona z zupełnie przypadkowy elementów, bez znaczenia dla idei dramatu

Meblem odgrywający zasadniczą rolę w sztuce jest:

krzesło

łóżko

fotel

Informacje przedstawione w utworze są:

ułożone chronologicznie

szczegółowe i chaotyczne

przypadkowe

Osoba wchodząca na czworaka do pokoju to:

mama głównego bohatera

Olga

pan z przedziałkiem

Bohater prawdę o wojnie chce przekazać:

osiemnastoletniej Niemce

nauczycielowi

kelnerowi

Tytuł *Kartoteka* można następująco zinterpretować:

- wspomaga absurdalność świata przedstawionego dramatu, nie odnosi się bowiem do niczego konkretnego
- odnosi się do typu osobowości bohatera, wskazując w ten sposób na szerszy problem kryzysu tożsamości
- odnosi się do określonych wydarzeń z młodości bohatera

